

Strategi for toppidrett i Fredrikstad 2021-2024

Innhold

Sammendrag	4
Innledning	5
Idrettens samfunnsansvar: «Vi gjør samfunnet bedre»	6
Hva er Toppidrett?	7
Hvorfor Toppidrett?	12
Toppidrett i Fredrikstad pr. 2020	15
Prioriterte strategiske fokusområder	16
Kilder	17

Vedlegg

- A. Prioriterte fokusområder med konkrete tiltak**
- B. Oversikt over idrettslag med dagens eller morgendagens toppidrettsutøvere på internasjonalt senior og/eller juniornivå**
- C. Mandat og sammensetning på strategisk toppidrettsgruppe**

Sammendrag

FREDRIKSTAD – DEN LILLE VERDENSBYEN

I Fredrikstad er det et stort potensial når det gjelder å få flere folk i aktivitet, samtidig som det er langt mellom de store, stolte idrettspresentasjonene.

Derfor har Fredrikstad kommune i samarbeid med de lokale toppidrettsmiljøene, utdanningsinstitusjoner og næringslivet nå utarbeidet en strategiplan for toppidrett. Målet er å forankre en felles plan for hvordan vi kan jobbe strukturert og strategisk for å etablere en toppidrettskultur og en prestasjonskultur som kan skape et samspill mellom idrett, akademisk, næringsliv og det offentlige.

Under innspillskvelden på Litteraturhuset fikk vi et godt innblikk i hva toppidrett innebærer og betyr for byen vår:

HVA ER TOPPIDRETT:

Hardt arbeid, prestasjon, glede, råskap, kultur, dedikasjon, stolthet, glede, motivasjon.

HVORFOR SKAL VI HA TOPPIDRETT I FREDRIKSTAD:

Stolthet, identitet, samhold, engasjement, kultur, inspirasjon, rollemodeller, glede.

HVA SKAL TIL FOR Å LYKKES MED TOPPIDRETT I FREDRIKSTAD:

Kompetanse, anlegg, økonomi, samarbeid, kultur-bygging, politikere på idrettens side.

Strategiplan for toppidrett skal bidra til å skape forutsigbare rammevilkår for dagens og morgendagens toppidrettsutøvere og deres trenere, idrettslag og samarbeidspartnere.

Gjennom den kommende fire års perioden vil et strategisk toppidrettsutvalg bestående av aktører fra kommunen, utvalgte idrettslag, Fredrikstad Idrettsråd, skole/utdanning, næringsliv og Olympiatoppen ha som mandat å følge opp følgende åtte prioriterte satsningsområder:

- Løfte toppidrettskompetansen i Fredrikstad
- Løfte toppidrettskulturen i Fredrikstad
- Fasilitere muligheter for et utdanningsløp for toppidrett og yrkesfaglig utdanning
- Jobbe strategisk for en mer forutsigbar utøverøkonomi
- Jobbe strategisk for en mer forutsigbar klubb/idrettslagsøkonomi (toppidrettsmiljøer)
- Etablere tverridrettslige treningsfasiliteter for toppidretten på Værste
- Etablere et kompetansesenter for prestasjonsfag og idrettsmedisin
- Norges grønneste idrettsby

I sum utgjør strategiplan for toppidrett i Fredrikstad et godt verktøy til arbeidet med å nå målsettingen for planområdet Aktive liv; «Flere mennesker, mer aktive, enda oftere», gjennom en behovsrettet og kunnskapsbasert toppidrettspolitikk. Videre kan fokus på tverrsektorielt samarbeid i toppidretten bidra til å danne positive synergieffekter som stimulerer til økt sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

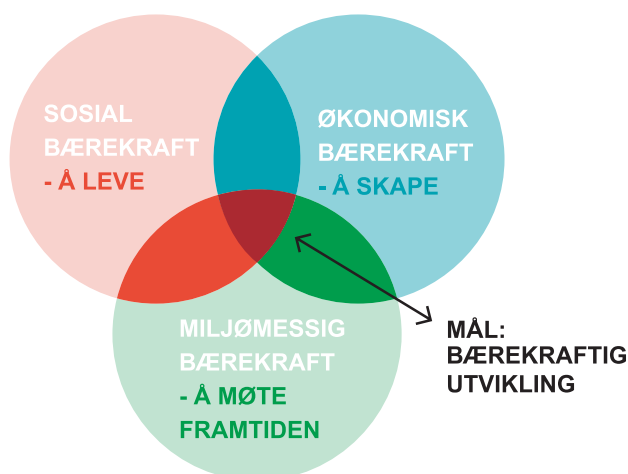
Det skal være mulig å lykkes som idrettsutøver med ambisjoner i den «lille verdensbyen» Fredrikstad.

1. Innledning

"DEN LILLE VERDENSBYEN"

Bystyret i Fredrikstad kommune vedtok mai 2019 kommunedelplanen Aktive liv i Fredrikstad 2019 – 2031. Kommunedelplanen bygger på Fredrikstad kommune sin visjon «den lille verdensbyen» og de tre innsatsområdene:

Med utgangspunkt i visjonen, innsatsområdene og kommunedelplanen Aktive liv i Fredrikstad er det gjennomført et arbeid med å utarbeide en strategiplan for toppidrett i Fredrikstad.

Strategiplan for toppidrett har som formål å:

- Være et politisk styringsverktøy for prioritering og bruk av kommunale ressurser i den lokale toppidrettssatsningen, jamfør «Det skal være mulig å lykkes i Fredrikstad» i kommunedelplanen Aktive liv i Fredrikstad.
- Være et strategisk styringsdokument for de toppidrettslige miljøene i Fredrikstad og deres samarbeidspartnere med formål om å styrke ramme faktorene: toppidrettskompetanse, toppidrettskultur, utdanning/jobb, anlegg og økonomi.
- Danne grunnlag for å identifisere og realisere potensielle synergier i samspillet mellom det offentlige, toppidretten og lokalt næringsliv rettet mot de tre innsatsområdene; å leve, å skape og å møte fremtiden i Fredrikstad.

PRIORITERE MENNESKENE

Vi må gjøre det lett for den enkelte å aktivere seg selv. Vi må bygge byer for menneskene. For å få til det må vi bevisst velge de løsningene vi vet bidrar til økt aktivitet og sunne valg. Det krever samhandling og tett dialog med de vi skal tilrettelegge for. Vi må ha fokus på økt tilgjengelighet og informasjon, skape arenaer for inkludering, samarbeid, kommunikasjon og deltakelse, først da vil vi lykkes med planen. Det holder ikke lenger å bare ta seg sammen.

Strategiplan for toppidrett skal bidra til å skape forutsigbare rammevilkår for dagens og morgendagens toppidrettsutøvere og deres trenere, idrettslag og samarbeidspartnere. Strategiplan for toppidrett skal gjøre det mulig å lykkes i Fredrikstad som idrettsutøvere med ambisjoner!

Gjennom å etablere og følge opp strategiplan for toppidrett vil Fredrikstad kommune være en bidragsyter til norsk idretts overordnede målsetting («flere nye medaljer») og strategiske satsningsområder («bedre toppidrett»).

Arbeidet med strategiplanen er gjennomført i en arbeidsgruppe bestående av representanter fra:

- **Fredrikstad Ballklubb**
- **Fredrikstad Fotballklubb**
- **Fredrikstad Idrettsråd**
- **Fredrikstad kommune, etat aktive liv**
- **Olympiatoppen**
- **Stjernen Hockey**

Videre er representanter fra skole/utdanning, næringsliv og idrett tatt med for innhenting av informasjon og rådgivning.

DEN LILLE VERDENS- BYEN

foto: Tommy Skauen

2. Idrettens samfunnsansvar: «Vi gjør samfunnet bedre»

«Idrettsglede for alle» er visjonen til Norges Idrettsforbund og er tuftet på verdiene glede, fellesskap, ærlighet og helse. Norsk idrett er et fellesskap av medlemsbaserte uavhengige organisasjoner der en god toppidrett hviler på en god barne- og ungdomsidrett. Idretten kan ikke ses isolert fra det samfunnet det er en del av og samfunnsbidraget er stort innen blant annet fysisk aktivitet og inkluderingsarbeid.

Dagens rollemodeller og forbilder har alle vært en del av barne- og ungdomsidretten og to lokale gode eksempler på dette er Grace Bullen og Tarik Elyounoussi

I Fredrikstad har vi flere gode eksempler på hvordan idretten bidrar til et bedre samfunn:

- Samarbeid idrett/skole prosjektet i regi av FRID og idretten i Fredrikstad (tidligere «Trara-prosjektet»)
- «Gatelaget» i regi av Fredrikstad Fotballklubb
- Inkluderingsarbeid i klubber som for eksempel Trosvik og Atlas.
- Stjernen Aktiv, et lavterskeltilbud for de som ønsker å starte med fysisk aktivitet

3. Hva er Toppidrett?

DEFINISJON: «TOPPIDRETT» OG «MORGENDAGENS TOPPIDRETTSUTØVERE»

Toppidrett som begrep benyttes i ulike situasjoner og sammenhenger; toppidrett som programfag på videregående skole, idrettslinjer med spisset toppidrett, private toppidrettsgymnaser som eksempelvis Wang og NTG, toppidrettsutøvere og morgendagens toppidrettsutøvere.

Olympiatoppens definisjon av toppidrett er:

«Trenings- og forberedelsesarbeid på linje med de beste i verden, avhengig av den enkelte idretts egenart og utbredelse. Arbeidet fører til jevnlig prestasjoner på internasjonalt toppnivå. Idretten er for disse utøverne en hovedbeskjeftigelse.»

Videre definerer Olympiatoppen morgendagens toppidrettsutøvere som:

«Morgendagens toppidrettsutøvere er utøvere som driver omfattende trening og forberedelser gjennom en langsiktig progresjonsplan som kan føre fram til internasjonale toppresultater. .»

Begrepet toppidrett/idrett har full integrasjon mellom idrett for personer med funksjonsnedsettelse (syns- og bevegelseshemmede) og idrett for funksjonsfriske.

*Ordsky fra åpen innspillskveld på Litteraturhuset februar 2020.

RAMMEVILKÅR FOR Å KUNNE LYKKES I TOPPIDRETTE:

Veien til en toppidrettskarriere er sammensatt, lang og svingete, hvor bare et fåtall går hele veien. Over 90% av alle barn deltar i barne- og ungdomsidretten, dette er grunnpillaren i den norske idrettsmodellen som er tuftet på verdiene glede, fellesskap, helse og ærlighet. Disse verdiene danner grunnmuren for morgendagens toppidrettsutøver som ønsker å «gi drømmen en sjanse». Videre er toppidrettsutøveren avhengig av å ha trenere, ledere og andre støttespillere (familie/venner) i kombinasjon med et utviklende miljø med kompetanse og forståelse for toppidretten.

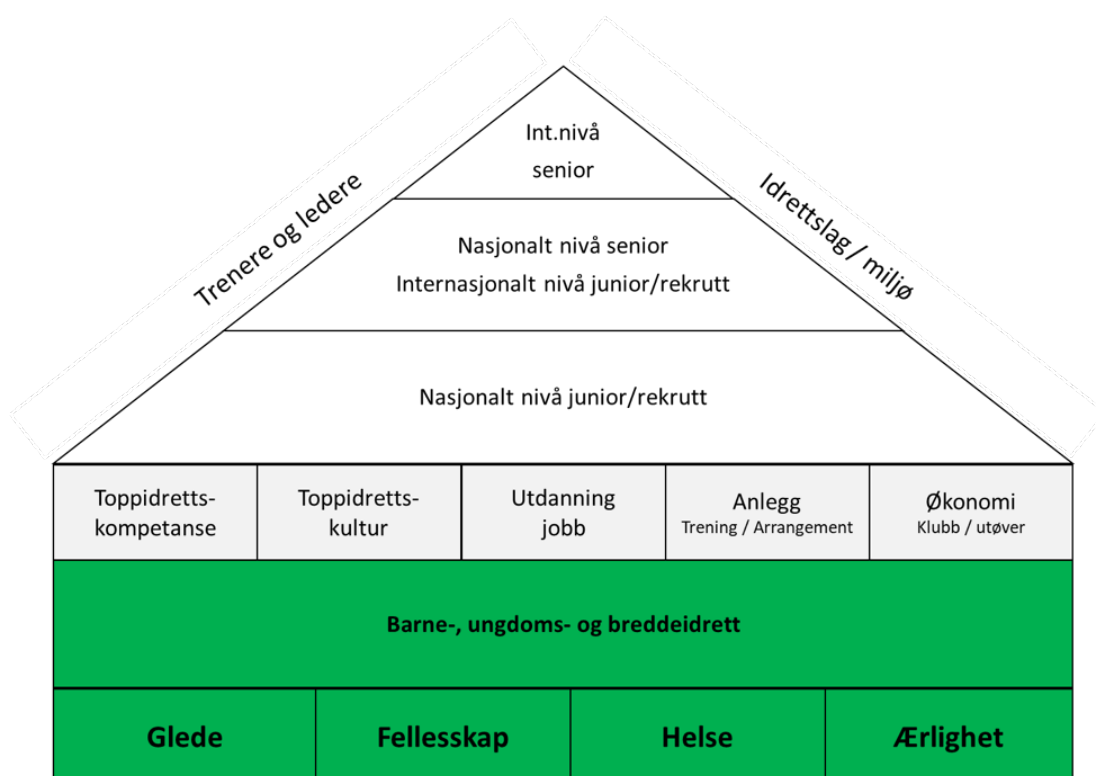
Andre rammefaktorer for å kunne lykkes med en toppidrettskarriere er:

- Være i et miljø med tilstrekkelig toppidrettskompetanse
- Være i et miljø med toppidrettskultur / prestasjonskultur
- Muligheter for å kombinere toppidrett med enten utdanning eller yrkesliv
- Tilgjengelig treningsfasiliteter / anlegg for å få tilstrekkelig treningsmengde med riktig kvalitet
- En forutsigbar og tilstrekkelig økonomi for utøver/lag og for det idrettslige miljøet som er en del av toppidrettssatsningen

Rammefaktorene skal sikre at daglig treningskvalitet og relasjonene i prestasjonsteamene samsvarer med utøverens / lagets ambisjoner og legger forholdene til rette for å optimalisere den idrettslige satsningen.

Figuren nedenfor viser en skjematisk oversikt over grunnpilarer, rammevilkår og idrettslig karrierevei i et toppidrettsperspektiv.

IDRETTE VIL!: «FLERE NYE MEDALJER» OG «BEDRE TOPPIDRETT»

Idretten vill! er langtidsplanen til norsk idrett og har definert «flere med lenger» og «flere nye medaljer» som sine to hovedmål. Videre er det definert fire satsningsområder:

livslang idrett	bedre idrettslag	flere og bedre anlegg	bedre toppidrett
-----------------	------------------	-----------------------	------------------

Bedre toppidrett er utdypet som følger i *Idretten vill!*:

«Norge skal være en ledende toppidrettsnasjon med prestasjonskultur som leverer stolte idrettsopplevelser til det norske folk. Bedre toppidrett handler om ambisjoner på høyeste prestasjonsnivå, kvalitet i treningsarbeidet, utvikling av prestasjonskulturer og å være verdensledende på kompetanse. Det handler om å styrke rammebetingelser og forutsetninger for organisasjon og enkeltutøvere til å kunne levere prestasjoner i verdensklasse»

Norsk idrett har gjennom *Idretten vill!* definert tre hovedmål innen bedre toppidrett:

1. Idretten vil ha utøvere og lag i den absolutte verdensklasse – de beste skal bli bedre	2. Idretten vil ha flere utøvere og lag i verdenstoppen – de beste skal bli flere	3. Idretten vil hjelpe unge utøvere i overgangen til toppidrett på seniornivå – skape utviklingsmuligheter for morgendagens toppidrettsutøvere
--	--	---

TOPPIDRETT – EN KULTURELL IDENTITETSSKAPER

Det er få ting som skaper tilsvarende engasjement, entusiasme og begeistring som toppidrett og store idrettsprestasjoner. Med bakgrunn i dette står det i Stortingsmelding 26 - Den norske idrettsmodellen (2011-2012):

*«Toppidrett er viktig som kulturell identitetsskaper i det norske samfunn»,
«Toppidrett er underholdning, men også dypere sett en identitetsskaper for publikum. Dette befester seg idrettens posisjon som et viktig kulturfenomen. I tillegg er idrett på øverste nivå uttrykk for en positiv prestasjonskultur som har klare fellestrekk med og overføringsverdi til andre samfunnsområder. Toppidrett inspirerer og bidrar positivt til å rekruttere til idretsaktivitet.»*

«SKAPE UTVIKLINGSMULIGHETER I EN KREVENDE TID»

2020 vil for de fleste av oss stå som året som snudde både det norske samfunnet og verdenssamfunnet på hodet, som følge av pandemien Covid-19. Dette er en pågående situasjon og vi har ikke foreløpig oversikt over hvilke konsekvenser dette vil få for norsk idrett, bredde og topp, på kort og lang sikt. Foreløpig ser vi endringer i økonomiske og konkurransemessige rammevilkår for dagens og morgendagens toppidrettsutøvere, deres trenere, ledere og samarbeidspartnere.

Utfordringer som følge av pandemien forsterker viktigheten av at det må arbeides mot å skape utviklingsmuligheter for dagens og morgendagens toppidrettsutøvere gjennom forutsigbare rammer gjennom:

- politiske beslutninger og prioriteringer
- idrettens strategiske prioriteringer
- identifisering og realisering av synergieffekter mellom toppidrett, offentlig forvaltning og næringsliv

4. Hvorfor Toppidrett?

TOPPIDRETT I FREDRIKSTAD – SELVFØLGELIG MÅ VI HA DET!

Å LEVE I FREDRIKSTAD: «Fredrikstad er et godt sted å leve»

Toppidretten skal gjøre Fredrikstad et godt sted å leve gjennom:

- **Opplevelser** som skaper følelser, engasjement, stolthet og identitet.
- **Forbilder og rollemodeller** som skaper drømmer og inspirasjon som igjen kan skape mer aktivitet - for flere – oftere.
- Å skape **tilhørighet og fellesskap**.

Norsk Idrettsindeks fra 2015 viser at Fredrikstad ligger under landsgjennomsnittet for aktivitetsandel av befolkningen ved å se på befolkningen som helhet og for barn- og ungdom. Her kan toppidretten sammen med kommunen og øvrige samarbeidspartnere utgjøre en forskjell for å skape mer aktivitet oftere.

Toppidretten har forbilder og rollemodeller i kombinasjon med oppmerksomheten fra kommunens innbyggere. Gjennom idrettslige arrangementer, opplevelser og rollemodeller kan toppidretten i Fredrikstad bidra til å skape mer aktivitet for flere i Fredrikstad. Toppidretten tiltrekker seg utøvere, trenere og andre kompetansepersoner med kompetanse og prestasjonskultur fra toppidretten. Dette er ressurspersoner for lokalsamfunnet.

Å SKAPE I FREDRIKSTAD: «Det skal være mulig å lykkes i Fredrikstad»

Toppidretten bidrar til at det skal være mulig å lykkes i Fredrikstad gjennom:

- holdninger og verdier for å bygge og vedlikeholde en **prestasjonskultur** i regionen
- øke **samspill** gjennom å fasilitere møteplasser og nettverk for erfaringsutveksling og læring på tvers av idrett, offentlige og private aktører
- å inneha attraktive og ambisiøse arbeidstakere og rollemodeller med **kompetanse** fra toppidrett og tro på at en kan lykkes
- **verdiskapning** gjennom arrangementer

Toppidrett kan bidra til å styrke merkevaren og attraktiviteten til Fredrikstad som by. Verdiskapning gjennom arrangementer og arbeidsplasser gir økte skatteinntekter. Gjennom lagidrettene fotball, håndball, ishockey og innebandy på øverste nivå vil det gjennom en sesong være nærmere 100 hjemmekamper, totalt ca 100 000 tilskuere med tilhørende verdiskapning for samarbeidspartnere og lokalbedrifter. Ved å løfte det sportslige nivået, spesielt innen fotball, ishockey og håndball, i kombinasjon med den kommende anleggsutviklingen vil antall tilskuere med tilhørende verdiskapning øke markant pr. år. I tillegg til dette arrangeres det flere større og mindre toppidrettslige arrangementer som skaper overnattinger, økt omsetning i handelsstanden og god stemning i bybildet. Fredrikstad blir «fattigere» uten toppidretten.

Å MØTE FREMTIDEN I FREDRIKSTAD: «Norges grønneste idrettsby!»

Toppidretten har rollemodeller, samarbeidspartnere, arrangementer og oppmerksomheten fra media og innbyggerne. Gjennom å identifisere og realisere potensielle synergieffekter med kommune og næringsliv kan Fredrikstad ta en posisjon som «Norges grønneste idrettsby».

Toppidretten kan bidra til å møte fremtiden i Fredrikstad gjennom å fasilitere møteplasser og tiltak i en grønn profil innenfor blant annet:

- **Anlegg** (bærekraftig, energieffektivt, sambruk)
- **Transport** (offentlig transport, tilrettelegge for gå/sykle til kamp/trening)
- **Gjenbruk** av idrettsutstyr
- **Samarbeidspartnere** – bevisst bærekraftig valg av samarbeidspartnere

Gjennom forutsigbare rammer, strategiske valg og samarbeid vil idretten sammen med kommune og næringsliv jobbe i fellesskap mot at det skal være godt å leve i Fredrikstad, å skape i Fredrikstad og å møte fremtiden i Fredrikstad.

Derfor skal vi ha toppidrett i Fredrikstad

*Ordsky fra åpen innspillskveld på Litteraturhuset februar 2020.

5. Toppidrett i Fredrikstad pr. 2020

Fredrikstad er en idrettsby med historikk og tradisjoner for idrettslige prestasjoner på nasjonalt og internasjonalt nivå. Lagspill har stått sterkt i nasjonale serier, og byen har fostret olympiske deltakere både i sommer OL og vinter OL. Dessverre oppleves det som om de store idrettsøyeblikkene i Fredrikstad kommer sjeldnere og sjeldnere, samtidig som de økonomiske, administrative og sportslige utfordringer kommer hyppigere. Dette må idretten i Fredrikstad sammen med kommunen og lokalt næringsliv gjøre noe med.

IDRETTLAG MED INTERNASJONALE UTØVER / NASJONALT NIVÅ I LAGSPILL

Fredrikstad har flere lagidretter som konkurrerer på øverste nasjonale nivå, og som samtidig produserer landslagsspillere på junior og senior nivå. Aktuelle idrettslag her er: Fredrikstad Ballklubb, Stjernen Hockey, Slevik Innebandyklubb og Fredrikstad Innebandyklubb. Her er det Slevik Innebandyklubb som har prestert best i nasjonale ligaer de siste årene. I tillegg produserer Fredrikstad Fotballklubb spillere til yngre landslag, til tross for at de har spilt på tredje nivå i det norske seriesystemet de siste årene.

Flere idrettslag har utøvere på internasjonalt senior og juniornivå. Her kan nevnes Atlas Bryteklubb, Fredrikstad Skiforening, Fredrikstad Idrettsforening, Nedre Glomma Turn, Fredrikstad Kampsportklubb med flere. Her står foreløpig Atlas BK i en særstilling med sin satsning rundt Grace Bullen og Bryteakademiet i Fredrikstad. Se vedlegg B for oversikt over idrettslag med utøvere på internasjonalt senior- og juniornivå pr. 2020.

TOPPIDRETTSKOMPETANSE

Norsk idrettsindeks fra 2017 har sammenlignet resultater for ASSS-kommunene, som er de ti av største kommunene. Ved kartlegging av antall sysselsatte i idrettsrelatert yrker topper Bærum kommune statistikken med 6,7 sysselsatte pr. 1000 innbyggere. Fredrikstad kommune har 4,2 sysselsatte pr. 1000 innbyggere og kommer nest sist på statistikken mellom ASSS-kommunene. Det er 16 idrettslag som pr. august 2020 har utøvere på internasjonalt junior eller seniornivå i Fredrikstad. Gjennom en spørreundersøkelse i august 2020 har idrettslagene angitt antall trenere med en formell tilknytning til klubben. Resultatet viser at Stjernen Hockey Elite og Bredde har flest antall trenere (17stk.), etterfulgt av Fredrikstad

Fotballklubb (13stk), Nedre Glomma Turn (7stk.) og Fredrikstad Idrettsforening (5stk.). Mange av miljøene har få eller ingen trenere tilknyttet sin toppidrettslige satsning. Videre ser vi at skoleaktørene Frederik II vgs, Wang Toppidrett og Wang Ung har en stor andel trenere tilknyttet og er svært viktige idrettslige aktører for å bygge trenerkompetanse i regionen. Se vedlegg B for oversikt over antall trenere og årsverk tilknyttet de toppidrettslige miljøene.

Gjennom prosessen med utarbeiding av strategiplan for toppidrett har trenerkompetanse og trener-tilgjengelighet vært et tilbakevendende tema. Det er en tydelig opplevelse i det idrettslige miljøene at antall trenere, trenerkompetanse og trener-tilgjengelighet er en stor utfordring for dagens og morgendagens toppidrettsutøvere i Fredrikstad-idretten. Gjennom en kartlegging av fagpersoner innen prestasjonsfag og idrettsmedisin er det også en markant lavere andel av personer med formell utdanning og erfaring fra toppidrett i Fredrikstad.

Det er viktig å arbeide for et kompetanseløft for trenere. Videre må det kartlegges og se på samarbeidsmuligheter rundt fagpersoner innen prestasjonsfag og idrettsmedisinske fag for å skape utviklingsmuligheter for dagens og morgendagens toppidrettsutøvere i kommunen.

TOPPIDRETTSKULTUR

«Det årnær sæ i Fredrikstad» heter et gammelt uttrykk, et uttrykk som nødvendigvis ikke går som hånd i hanske med en toppidrettskultur. Vi har elementer av en toppidrettskultur i kommunen i 2020, Atlas Bryteklubb er pr. i dag det miljøet i Fredrikstad med mest ustrakt toppidrettskultur rundt satsningen til Grace Bullen og gjennom sin satsning på bryteakademiet. Det finnes også noen små miljøer som satser uten å ha et fellesskap som kan gi et idrettslig løft. Innen lagidretten er det hovedsakelig Slevik Innebandyklubb som har hevdet seg i de nasjonale seriene de siste årene. «Det årnær sæ» nødvendigvis ikke av seg selv i Fredrikstad, så la oss heller se mot «den lille verdensbyen» og jobbe strukturert og strategisk for å etablere en toppidrettskultur og en prestasjonskultur som kan skape et samspill mellom idrett, akademia, næringsliv og det offentlige.

SKOLE, UTDANNING OG YRKESLIV I KOMBINASJON MED TOPPIDRETT

Gjennomsnittsalderen for norske toppidrettsutøvere som tar sin første internasjonale medalje er 24,7 år. Det er svært få idrettsutøvere som kan leve av idretter ene og alene av idretten etter endt videregående skolegang. Muligheten for et tilrettelagt skoleløp opp til gjennomført videregående skole i kombinasjon med utdanningsmuligheter og yrkesmuligheter i kombinasjon med toppidrett er avgjørende for å kunne etablere en langvarig satsning innen toppidrett.

Fredrikstad har pr. dags dato et potensielt skoleløp fra 8.klasse til fullført høyere utdanning med mulighet for kombinasjon med idrett ved følgende utdanningsinstitusjoner:

- **Wang Ung**, privat ungdomsskole (60 elever, skoleåret 2020/2021)
- **Wang Toppidrett**, videregående skole (180 elever, skoleåret 2020/2021)
- **Fredrik II vgs**, idrettslinje og spisset toppidrett (85/50 elever, skoleåret 20/21)
- **Høgskolen i Østfold** (ca 15 studenter pr. år med toppidrettsstatus)

Toppidrettsavtale mellom Høgskolen i Østfold og Olympiatoppen legger til rette for at studenter som ønsker å kombinere toppidrett med høyere utdanning har mulighet til å få tilrettelagt sitt studieløp basert på de til enhver tid gjeldende retningslinjene for tilrettelagt studie. Det er behov for å utnytte samspillet med Høgskolen i Østfold i større grad enn pr. august 2020.

Det er pr. dags dato ikke et opplegg for kombinasjon av toppidrett og yrkesfag eller toppidrett og fagskole i Fredrikstad. Det bør igangsettes et arbeid for å realisere mulighetene i dette segmentet.

Det er pr. dags dato ikke et etablert fora hvor de toppidrettslige aktørene (klubber og utøvere) samarbeider med det offentlige og/eller næringslivet for å se på muligheter for kombinasjon av toppidrett og yrkesliv. Det må etableres et samarbeidsfora for å tilrettelegge for toppidrett og yrkesliv.

ANLEGG (TRENING OG ARRANGEMENTER):

Norsk Idrettsregistrering fra 2015 angir noen indikatorer for anleggsdekningen i kommunen. De påpeker at det er mange faktorer som spiller inn her utover disse indikatorene. Fredrikstad scorer under landsgjennomsnittet på anleggsdekning, men er på tredje plass av de ti ASSS kommunene som blir sammenlignet i undersøkelsen.

Det er nødvendig med en kapasitet og kvalitet på anlegg slik at dagens og morgendagens toppidrettsutøvere får tilstrekkelig treningsmengde som behøves. Gjennom arbeidet med toppidrettsstrategien har det blitt kartlagt at idretter som ishockey, roing og bryting angir anlegg som utfordrende i sin toppidrettslige satsning. Dans og turn er eksempler på idretter som angir god kapasitet og kvalitet på anleggssituasjonen.

Flere miljøer etterlyser en felles arena med muligheter for å utveksle erfaring og kompetanse og trene på tvers av idretter. Det må arbeides for å etablere et kompetansesenter og treningsfasiliteter i tilknytning til anleggsutviklingen på Værste-området som kan benyttes på tvers av idretter for å skape et helhetlig kompetanseløft og heve trenings- og prestasjonskulturen i Fredrikstad.

Det er videre viktig med en anleggssituasjon som muliggjør gjennomføring av toppidrettslige arrangementer. Dette skaper mer økonomisk forutsigbare rammer for de toppidrettslige aktørene.

ØKONOMI (KLUBB OG UTØVER):

Undersøkelser viser at mange norske fulltids-satsende toppidrettsutøvere lever under den offisielle fattigdomsgrensen i Norge. Det er i stor grad en gjennomgående opplevelse / erfaring at utøvere i stor grad må bære kostnadene til sin egen toppidrettssatsning. Enkelte idrettslag har støtteordninger for å dekke kostnader tilknyttet reise / samlinger, men dette er unntakene. Det er viktig å kartlegge muligheter for at klubb- og utøverøkonomi i en toppidrettslig satsning kan løftes både innen en idrett og på tvers av idretter. Dette er et arbeid som må skje i samarbeid mellom idrett, næringslivet og kommunen.

OLYMPIATOPPEN ØSTLANDET

Fredrikstad kommune ble vertskommune for Olympiatoppens regionale avdeling, Olympiatoppen Øst 01.01.18. Olympiatoppens regionale avdelinger har som hovedmandat å bidra til å skape utviklingsmuligheter for morgendagens toppidrettsutøvere gjennom å kvalitetssikre, støtte og utfordre sær-idretten, dette gjøres blant annet gjennom fokus på talentutvikling, trenerutvikling og toppidrett og annen karriere. Olympiatoppen Øst slås sammen med Olympiatoppen Sørøst og danner Olympiatoppen Østlandet fra 01.01.21. Olympiatoppen Østlandet er en naturlig samarbeidspartner for utøvere, trenere og miljøer med morgendagens og dagens toppidrettsutøvere i regionen.

6. Prioriterte strategiske fokusområder

Gjennom arbeidet med strategiplan for toppidrett i Fredrikstad kommune har det blitt konkretisert prioriterte strategiske tiltak som er koblet mot kommunens bærekraftsmål (å leve, å skape og å møte fremtiden i Fredrikstad) og grunnleggende rammefaktorer for toppidretten (kompetanse, kultur, utdanning og jobb, anlegg og økonomi).

Det er definert åtte prioriterte fokusområder med tilhørende konkrete tiltak som skal følges opp den kommende fire års perioden. Det settes ned en strategisk toppidrettsgruppe bestående av aktører fra kommunen, utvalgte idrettslag, Fredrikstad Idrettsråd, skole/utdanning, næringsliv og Olympiatoppen. Den strategiske toppidrettsgruppen skal ha fire møter i året gjennom planperioden og har som mandat og følge opp de prioriterte satsningsområdene.

Se vedlegg C for mandat til strategisk toppidrettsgruppe.

De prioriterte fokusområdene er:

- Løfte toppidrettskompetansen i Fredrikstad
- Løfte toppidrettskulturen i Fredrikstad
- Fasilitetere muligheter for et utdanningsløp for toppidrett og yrkesfaglig utdanning
- Jobbe strategisk for en mer forutsigbar utøverøkonomi
- Jobbe strategisk for en mer forutsigbar klubb/idrettslagsøkonomi (toppidrettsmiljøer)
- Etablere tverridrettslige treningsfasiliteter for toppidretten på Værste
- Etablere et kompetansesenter for prestasjonsfag og idrettsmedisin
- Norges grønneeste idrettsby

Se vedlegg A for utfyllende informasjon om prioriterte fokusområder med tilhørende konkrete tiltak.

*Ordsky fra åpen innspillskveld på Litteraturhuset februar 2020.

Kilder

Kulturdepartementet:

Stortingsmelding nr. 26 – «Den norske idrettsmodellen» (2011-2012)

Den norske idrettsmodellen inn i en ny tid (2017), rapport fra Strategiutvalget for idrett

Norges Idrettsforbund:

Idretten Vil! Langtidsplan for norsk idrett 2019 – 2023

Idretten Skal! 2019 – 2023, Strategiske satsningsområder

«Den norske toppidrettsmodellen 2022»

Olympiatoppen:

Olympiatoppens strategiske utviklingsplan 2020 – 2023

Fredrikstad kommune:

Fredrikstad mot 2030: Kommuneplanens samfunnsdel

Aktive liv i Fredrikstad: Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka

Fagrapport idrett og fysisk aktivitet, utarbeidet av Fredrikstad kommune - idrettsavdelingen

Telemarksforskning:

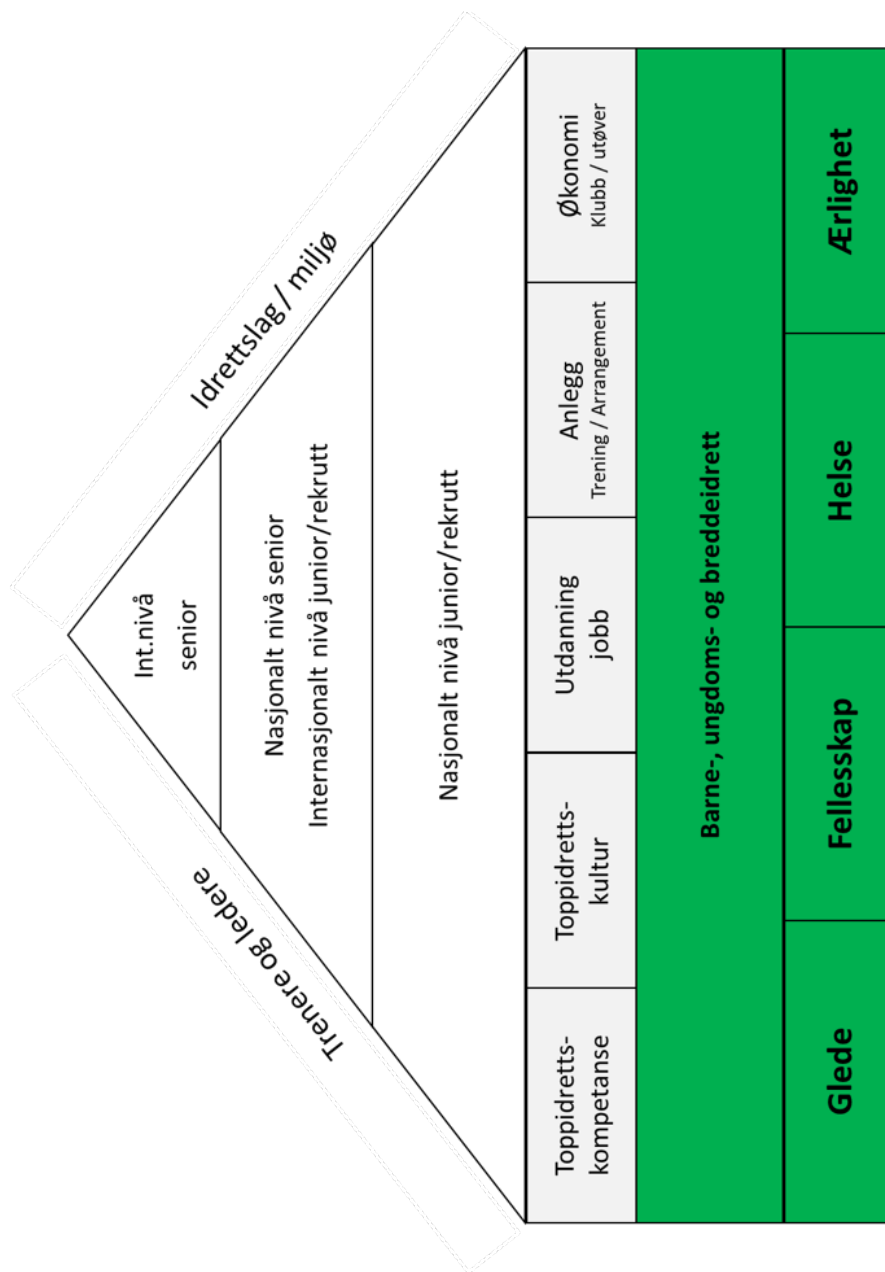
Norsk Idrettsindeks. Resultater for ASSS kommunene i 2017

I tillegg til kildene ovenfor er det gjennom arbeidet med strategiplanen innhentet informasjon fra idrettslag og utøvere ved hjelp av Fredrikstad Idrettsråd, fra Frederik II vgs og Wang Toppidrett, fra Høgskolen i Østfold og fra Olympiatoppen. Det er gjennomført åpen innspillsrunde gjennom arrangement på Litteraturhuset i Fredrikstad. Vi takker alle bidragsytere som har deltatt i prosessen.

VEDLEGG A: Prioriterte fokusområder med konkrete tiltak for perioden 2020 - 2024	Bærekraftsmål	Satsningsområde	Prioritet / Tidslinje
Løfte toppidrettskompetansen i Fredrikstad - Etablere trenerutdanning i samråd med Høgskolen i Østfold* - Øke andel trenere med særvideregående utdanning (trenerløype) - Etablere trenerforum på tvers av idretter - Etablere lederforum for idrettslag med utøvere med internasjonale ambisjoner	Å leve Å skape	Toppidrettskompetanse Toppidrettskultur	1 Start: Q1-2021 *Q3-2022
Løfte toppidrettskulturen i Fredrikstad Etablere prestasjonsklynge på tvers av kommune, idrett, akademisk og næringsliv	Å skape	Toppidrettskompetanse Toppidrettskultur	1 Start: Q1-2021
Fasilitere utdanningsløp for toppidrett og yrkesfaglig utdanning - Fasilitere utdanningsløp i samråd med yrkesfag på videregående - Fasilitere mulig tilrettelagt løp i kombinasjon med lærlingtid / fagskole	Å leve Å skape	Utdanning og jobb Økonomi (utøver)	2 Start: Q3-2022
Jobbe for en mer forutsigbar utøverøkonomi - Videreutvikle samarbeidet med Høgskolen i Østfold mtp toppidrett og studier - Etablere et nettverk for idrett og kommune/næringsliv mtp toppidrett og yrkesliv - Bidra til å skape nettverk for bedrifter som tilbyr lærlingsplasser for idrettsutøvere - Etablere utøverstipender i regi av kommune og næringsliv	Å leve Å skape	Utdanning og jobb Økonomi (utøver)	1 Start: Q3-2021
Jobbe for en mer forutsigbar klubbøkonomi - Samarbeid på tvers av idretter mtp ressursbruk, felles administrative tjenester etc. - Etablere en tydeligere markedsprofil på tvers av idretter rettet mot næringslivet - Tettere dialog med kommunen	Å skape	Toppidrettskompetanse Toppidrettskultur Økonomi (klubb)	2 Start: 2022
Etablere tverridrettslige treningsfasiliteter for toppidretten på Værste - Sikre tilstrekkelig treningsmengde og treningskvalitet - Etablere naturlig møteplass på tvers av idretter for å lære av hverandre og på den måten løfte både toppidrettskompetanse og toppidrettskulturen i Fredrikstad	Å leve Å skape Å møte fremtiden	Toppidrettskompetanse Toppidrettskultur Anlegg Økonomi (klubb)	3 2022-2023
Etablere et kompetansesenter for prestasjonsfag og idrettsmedisin - Beliggenhet i tilknytning til anleggsutvikling på Værsteområdet - Eierskapet skal delvis / helt ligge i idretten. Supplement til Olympiatoppen.	Å skape	Toppidrettskompetanse Toppidrettskultur Økonomi (klubb)	3 2022-2023
Norges Grønneste Idrettsby - Strategisk arbeid for å ta posisjonen «Norges grønneste idrettsby» - Implementere FN's bærekraftsmål i idrettens strategiske arbeid - Etablere grønt partnerskap Gjennomføre prosjekter i samråd med Fredrikstad kommune og næringslivet	Å leve Å skape Å møte fremtiden	Anlegg Økonomi (klubb / utøver)	Løpende prosess

VEDLEGG A:

Figuren nedenfor viser de prioriterte satsningsområdene: toppidrettskompetanse, toppidrettskultur, utdanning/jobb, anlegg og økonomi.

VEDLEGG B: Oversikt over idrettslag med utøvere på internasjonalt nivå, junior og/eller senior
 Informasjon er hentet inn basert på spørreundersøkelse i samråd med Fredrikstad Idrettsråd august 2020.
 Det kan være miljøer som ikke har respondert på undersøkelsen som har internasjonale miljøer.

Idrettslag	Internasjonalt juniornivå	Internasjonalt seniornivå
Atlas Bryteklubb	x	X
Elite Dance Fredrikstad	X	
Fredrikstad Ballklubb	X	
Fredrikstad Fotballklubb	X	
Fredrikstad Idrettsforening	X	X
Fredrikstad Innebandy	X	X
Fredrikstad Kampsportklubb		X
Fredrikstad Modellflyklubb		X
Fredrikstad Roklubb		X
Fredrikstad Skiklubb	X	X
Fredrikstad Triatlonklubb	X	
Lenja Atletklubb	X	
Nedre Glomma Turn	X	X
Slevik Innebandy	X	X
Stjernen Hockey Fredrikstad (Ung)	X	
Stjernen Hockey Elite	X	

VEDLEGG C:

Mandat Strategisk toppidrettsutvalg

Strategisk toppidrettsutvalg skal være et rådgivende organ som bidrar til å sikre forankring og ressurser for strategiske planer, samt tiltak og prosjekter angitt i Strategiplan for toppidrett, Fredrikstad kommune. Strategisk toppidrettsutvalg skal være sammensatt av representanter fra aktører med relevans for gjennomføring og realisering av de prioriterte fokusområdene i perioden 2020 – 2024, dette er:

- Fredrikstad Elite
- Fredrikstad Idrettsråd
- Fredrikstad kommune
- Fredrikstad Næringsforening
- Høgskolen i Østfold
- Olympiatoppen
- 2-3 Idrettslag med definert toppidrettsmiljø, for eksempel: Atlas og Fredrikstad Idrettsforening

Strategisk toppidrettsutvalg er organisert som et utvalg i Fredrikstad Idrettsråd (FRID). Strategisk toppidrettsutvalg ledes av prosjektleder som tilsettes i Fredrikstad Idrettsråd, basert på eksterne øremerkede midler for perioden. Fredrikstad Idrettsråd v/administrasjon har sekretærfunksjon i utvalget. Prosjektleder rapporterer til strategisk toppidrettsutvalg. leder og driver arbeidet med de prioriterte fokusområdene fremover i perioden 2021 – 2024.

Strategisk toppidrettsutvalg skal:

- Operasjonalisere tiltak i tråd med strategi for toppidrett, Fredrikstad kommune
- Identifisere behov i de ulike toppidrettsmiljøene i Fredrikstad, sammenstille dette og sette det i sammenheng med tiltak og prosjekter i strategien
- Kartlegge hvilke forventninger omgivelsene har til toppidretten i Fredrikstad og sette dette i sammenheng med tiltak og prosjekter i strategien
- Drive informasjonsformidling på tvers av de lokale toppidrettsmiljøene og ut til relevante aktører.
- Kanalisere idrettens behov rettet mot toppidrett inn mot kommunen/ fylkeskommunen /region.

Fredrikstad, september 2020

BILDEKREDITERING

Foto s. 6: Tommy Skauen

Foto s. 8: Fredrikstad Ballklubb

Resterende foto: Fredrikstad kommune,
Etat aktive liv v/Trine Sines.

FREDRIKSTAD KOMMUNE